

KVIL

KÁRPÁTALJAI VÁLLALKOZÓK LAPJA

I. ÉVF. 2. SZÁM

TARTALOM

Kedves Olvasó!	3
Európai fejlődés: szakítás és gyarmatosítás, vagy beépítés és nemesítés?	4
Felelősséggel és hűséggel a Kárpát-haza jövőjéért!.....	5
II. Turul Expo nemzetközi termékiállítás Tiszapéterfalván.....	6
Gyógyszertámogatásban részesültek a KMVSZ Méhész Közösségének tagjai.....	7
Kárpátalja a Kolozsvári Magyar Napokon.....	8
Záró konferencia Tiszapéterfalván.....	8
Kárpát-medencei falugondnoki konferencia Torockón a KMVSZ részvételével	9
Kárpátaljai Méhészek látogatóban az OMÉK-on.....	12
SGS – Mi ez? Miért jó ez? Mit lehet róla tudni?	13
Magánvállalkozók éves adóbevallása: gyakorlati kérdések..	14
Orosháza és Térsége: Gazdakör.....	16
Hogyan mérsékelhetők a kedvezőtlen időjárás okozta veszteségek a mezőgazdaságban?	17
Őszi teendők a méhészetben.....	18
Ismerjük meg vállalkozásainkat: Jázsán Viktor	19

II. TURUL EXPO

Kárpátaljai Méhészek látogatóban az OMÉK-on

Európai fejlődés: szakítás és gyarmatosítás, vagy beépítés és nemesítés?

A Kárpát-medence egyik jellegzetessége: a szelídítés és a nemesítés. Ide bekerülve ember és állat, politikai rendszer és eszme egyaránt megszelídül és nemesedik. Pl.: a méhek itta legszelidebbek a világon, míg a világ minden más táján lényegesen agresszívebbek. A szélsőséges diktatúrák Magyarországon – legalábbis idővel – megpuhultak (s tragikusból tragikomikussá, majd inkább csak komikussá váltak, míg másutt ezen ideológiák végig megtartották szét szakításukban fanatizáló és pusztító hatásukat). A félvad nemzetek (szerbek, románok) Magyarországon sokkal magasabb kultúrát hoztak létre, mint az őshazájukban (lásd: hozzánk a törökök elől menekülő szerbek által

kiépített, és ma Magyarország egyik ékességének számító Szentendrét; A románokból sok évszázada magyar nemessé lett és az erdélyi városok gyönyörű építészeti örökségét meghatározó kenézeket; a barbár kegyetlenkedéseikről híres, ezért katonáskodásra használt horvátok közül származó, de magyar közegben már magas irodalmat teremtő Zrínyi családot).

A Kárpát-medencében e mindenkire előbb, vagy utóbb kiterjedő megszelídülés és nemesedés két magyarozati lehetősége: 1) minden időjárási szélsőséget mérsékelő földrajzi adottságnak a lakókra való visszahatása; 2) az élet erőforrásainak (földek, vizek, fák, ércek, nyersanyagok stb.) kézzelfogható jelenléte és generációkat átívelő többszöri felhasználhatósága. E két jelenség ilyen együttthatása nem található meg a világ más pontjain. Ezért a mérsékelt éghajlati adottságok, és az átalakítva is többször felhasználható erőforrások jelenlétének

hiánya következtében csaknem minden más európai térségben – Európa nyugati és keleti részén egyaránt –, a fejlődési mechanizmus: a mindent újrakezdés. Pl.: Nyugat – Európában az építkezéseknél nem használják fel a bontott anyagot. A régít a régisége, és nem a minősége miatt kidobják (ezért nyugatnak nagy kérdése a szemétfeldolgozás és megsemmisítés témája), s csak új anyagból építenek. Míg nálunk folyamatosan felhasználjuk és beépítjük a jelenbe és a jövőbe a használható dolgainkat a múltból (s ez nem csak gazdasági és takarékosági kérdés, hanem egy természetes harmonia és folyamat szemlélete a világnak és benne az identitásunknak).

A nyugati kultúrában az embert, mint a múlttól független önálló kezdet lehetőségével rendelkező individuumként tekintik, míg a magyar népleleknek mindig fontos a családi származás és a múltba való beágyazódás. Tehát Európán belül a perem (Nyugat és Kelet, Észak és Dél) és a centrum (Kárpát-medence)

között a társadalmi fejlődés két ellentétes modellje mutatkozik meg: 1) a peremen: elvetés és folytonos újrakezdés, ezért radikalizmus; 2) a centrumban: folytonos felhasználás és jelenre alkalmazott újjárat, ezért szelídítés és nemesedés (tökéletesedés). Így a magyarnak, mint a Kárpát-medence őshonos nemzetének, a helyi folyamatosság megvalósításának tipikusan magyar idői távlatai miatt felelős környezeti küldetése kizárta a leigázó és beolvasztó gyarmat-hódítást (Magyarországnak sosem voltak eltiport gyarmatai, még a legsikeresebb középkori királyaink idejében sem, sőt, egyes magyar királysághoz tartozó nem magyar területek, a magyar fennhatóság alatt éltek – általuk is nosztalgiával tekintett – virágkorukat). Míg más európai hatalmak, ha csak anyagi lehetőségeik engedték, folytonos radikális agresszivitással, új erőforrásokat keresve, eltiporán gyarmatosítottak (lásd: a világtörténelem legnagyobb genocidiumának számító amerikai indiánok spanyolok és angolok általi leigázását; vagy Oroszország és Szovjetunió milliók életét, vagy rabszolgamunkáját követelő agresszív térhódítását).

Európa kiszámíthatóan fejlődő békéje felé a magyarság küldetése: a megszelídítés és a nemesítés megélésének ismételt megtanulása (mint nemzeti identitástényezőnk) és Európa irányában történő megtanítása. A Kárpát-medence nemesítő és kibontakoztató, forrástól látó és újjáratot kész szelídítése az európai fejlődés egyetlen modellje. A Kárpátaljai Vállalkozók Szövetsége egy új nemesség küldetését felvállalva, magyar népünk és az európai kultúra érdekében a nemesítés feladatát vállalja fel.

Radvánszky Ferenc

Felelősséggel és hűséggel a Kárpát-haza jövőjéért!

A Kárpát-haza Jövője címmel rendezett egész napos konferenciát a Nemzetstratégiai Kutatóintézet Kecskeméten, május 8-án. A színvonalas rendezvénynek a Kecskeméti Főiskola biztosított helyet.

A konferencia előadásait Szász Jenő, a Nemzetstratégiai Kutatóintézet elnöke nyitotta meg. Az elnök úr üdvözölte a német-magyar kapcsolatokat, valamint kihangsúlyozta, hogy a Magyar Állam lelkiismereti kérdésként kezeli a külföldi magyarság ügyét. Ismertette a Kutatóintézet eddig elért eredményeit, illetve jövőbeni terveit. Fő célkitűzésük: Kárpát-medence legyen egy oktatási-, egy szociális és társadalmi-, egy gazdasági tér. Beszámolóját a Kutatóintézet jelmondatával foglalta össze: „felelősséggel és hűséggel!” melyben – mint elmondta- a hűség a Jó Isten gondoskodása, a felelősség pedig az embernek erre a hűségre adott válasza.

Kovács Árpád, a Költségvetési Tanács elnöke, a nemzetegyesítési

segítve.

A kávészünetet követően az agrár- és vidékfejlesztési kérdések kerültek terítékre.

Jakab István, a Magyar Országgyűlés alelnöke és a MAGOSZ elnöke elmondta: „A termelés egyetlen eszköze a termőföld, amivel ha jól sáfárkodunk, akkor az az értékteremtés meghatározó

erőforrása lehet.” Hangsúlyozta, hogy Kárpátalja kiemelt figyelemben részesül, mivel a kárpátaljai embereknek szüksége van a szolidaritásra.

Tóth Katalin a Földművelésügyi Minisztérium nemzetközi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkára ismertette az államtitkárság nemzetegyesítési törekvéseit. A Kárpát-medencei Magyar Gazdák Egyeztető Fóruma által 22 szervezet jött létre, melyeken keresztül lehetséges a magyar gazdák támogatá-

erőforrása lehet.” Hangsúlyozta, hogy Kárpátalja kiemelt figyelemben részesül, mivel a kárpátaljai embereknek szüksége van a szolidaritásra.

Tóth Katalin a Földművelésügyi Minisztérium nemzetközi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkára ismertette az államtitkárság nemzetegyesítési törekvéseit. A Kárpát-medencei Magyar Gazdák Egyeztető Fóruma által 22 szervezet jött létre, melyeken keresztül lehetséges a magyar gazdák támogatá-

sa. Kiemelte a generációváltás kérdését az agráriumban, melynek támogatására gyakorlati programokat hoztak létre, illetve támogatási rendszereket. Államtitkárszónya beszámolt a kárpátaljai partnerekhez eljuttatott vetőmag adományokról, és jövőbeni támogatásáról biztosította az itt élő gazdákat.

A közös étkezésre főtiszteletű Zán FABIÁN SÁNDOR, a Kárpátaljai Református Egyházkerület püspöke kért áldást.

A rendezvény végén Molnár György, a Nemzetstratégiai Kutatóintézet igazgatója megköszönte a házigazdák és a munkatársak erőfeszítését. Összegezte a konferencia eredményeit, illetve a Kutatóintézet eddigi munkáját. Elmondta, hogy a munkafolyamat során 384 regisztrált fejlesztési szakértője van a Kárpát-haza programnak, ami 113 szervezetet ölel fel.

Szász Jenő elnök úr zárszavában elmondta: „...ha meg tudjuk tanítani a közösségeket az együttműködésre, akkor a szinergia jegyében növekedhetünk, fejlődhetünk.”

A konferencián több mint 150 fejlesztési szakértő vett részt, ebből Virág László elnök úr vezetésével a Kárpátaljai Magyar Vállalkozók Szövetségét – mint az NSKI stratégiai partnerét – nyolc tag képviselte. A konferencia sikeresen zárult, az előadások tartalmi értékeivel és a konferencia során kötött kapcsolatok eredményeivel gazdagabban tértünk haza.

Túri Ágnes

II. Turul Expo nemzetközi termékiállítás Tiszapéterfalván

Második alkalommal szervezte meg július 10. és 12. között Turul Expo névre keresztelt nemzetközi termékiállítását a Kárpátaljai Magyar Vállalkozók Szövetsége (KMVSZ), azzal a céllal, hogy bemutatkozási és kapcsolatteremtési lehetőséget teremtsen a Kárpátalján élő és dolgozó vállalkozóknak, gazdálkodóknak, a szolgáltatói terület képviselőinek.

A Tiszapéterfalvai Vidámpark területén megrendezett II. Turul Expo július 10-én a késő délutáni órákban vette kezdetét, amikor is a bemutatóra érkezett kiállítók részt vettek a XX. Kárpátaljai Népzenei, néptánc és kézműves tábor klasszikus zenei hangversenyén.

Másnap a délelőtti órákban változott kiállítótérre a vidámpark területe. A Turul Expo megnyitóján elsőként Virág László, a KMVSZ elnöke köszöntötte a szép számban megjelent érdeklődőket, kiállítókat kiemelve, hogy a jövőben különös hangsúlyt kívánnak fektetni arra, hogy még nemzetközibbé tegyék az eseményt. „Ez a kiállítás azért jött létre, hogy a kárpátaljai gazdálkodók, vállalkozók találkozhassanak egymással”, hiszen hasonló jellegű, magyar vonatkozású kiállítás nincs Kárpátalján, ez pedig különösen fontos, összetartozásunkat mutató eseménnyé teszi az Expót. Egyre többen hagyják el mostanság Kárpátalját, ám a kiállítók jelenléte egyértelműen mutatja, hogy vannak még, akik tenni igyekeznek boldogulásukon túl a Kárpátalján magyarként való megmaradásért is. Ezt pedig fontos megmutatni a felnövekvő nemzedéknek is, hogy a jövőben is legyenek jó magyar gazdák, gazdálkodók Kárpátalján. A jelen helyzet, amelyben túlélésre vagyunk berendezkedve mindannyian, nem kecsegteti hatalmas eredményekkel a vállalkozókat, így most különösen nagy szükség van az összefogásra.

Jakab István, a magyar Országgyűlés alelnöke, a Magyar

Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetségének (MAGOSZ) elnöke, a Turul Expo egyik fővédnöke a szövetség nevében arra hívta fel a jelenlévők figyelmét, hogy most különösen fontos a nyitottság, az együttműködés a hasonló téren tevékenykedő szervezetek között, s ennek megléte mutatja meg a bajban, hogy ki is a jó barát. Miben nyilvánul meg ez? „Érezni, felvállalni barátaink gondjait, nehézségeit, támaszt nyújtani akkor, amikor arra szükség van.” Az Expo azt a célt szolgálja, hogy a jelenlévő kiállítók megmutassák, hogyan és milyen célok köré összpontosulva építkeznek, hogyan keresik a megoldásokat a gondokra. Jakab István kiemelte: keresik a partnerséget a kárpátaljai gazdálkodókkal, vállalkozókkal, s ez így lesz a jövőben is, mert a magyar gazdatársadalom ismeri, érzékeli a kárpátaljaiak gondjait. Ezek megoldása, enyhítése céljából például a MAGOSZ állja a kárpátaljaiak számára a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarában való önkéntes kamarai tagság díját, hogy közvetlen összeköttetésben álljanak egymással az illetékes személyek, továbbá ezzel is új lehetőséget biztosítsanak a kárpátaljaiak számára a tudásszerzésre, kapcsolatépítésre, az új technológiák megismerésére. Hiszen, Széchenyi István idézett szavaival élve: „Egynek minden nehéz, sokaknak semmi sem lehetetlen.”

Torda Márta, a Földművelésügyi Minisztérium Nemzetközi és Kárpát-medencei kapcsolatok főosztályának Kárpát-medencei együttműködési osztályának osztályvezetője köszöntőjében arra emlékeztetett, hogy a KMVSZ már évek óta a Földművelésügyi Minisztérium szakmai partnere, s a szövetségen keresztül próbálják támogatni a Kárpátalján nehéz helyzetbe került magyarokat, akiknek kb. 70%-a mezőgazdasággal foglalkozik, abból próbálja meg fenntartani családját. Magyarország kormánya a kárpátaljai magyarság mögött áll, mert fontosnak tartja a szülőföldön való megmaradás segítését. Támogatja ezért a gazdákat is, hiszen „történelmünk során a nehéz helyzetekben mindig vidéki gyökerekből táplálkozva, a falusi közösségek erejére támaszkodva tudott a magyar társadalom megújulni. A vidék nem csupán profitérdekeket kiszolgáló termelési tér, sokkal inkább társadalmi, kulturális és természeti értékek összessége.”

Füle Katalin, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara országos szóvivője köszöntőjében kiemelte: a kamara tisztségviselői egy emberként döntöttek amellett, hogy kiállnak nemzetársaik mellett, s minden tőlük telhető segítséget megadnak azért, hogy a gazdatársadalom egységként működjön a jövőben. A MAGOSZ és a Kamara pedig együttesen is mindent megtesz a kárpátaljai gazdákért.

A termékiállításon több mint 40 kiállító vett részt, köztük több méhész, kézműves, mezőgazdasági kistermelő és borász. De képviseltette magát több civil szervezet, bemutatta munkáját festő, fogtechnikus, virágkertész, farmgazda, kéz-

műves sajtókészítő, bördíszműves, nyúl-tenyésztő, hordókészítő és fafaragó is.

A kiállítással egy időben sor került a KMVSZ méhész-közösségének fórumára. Pataki Gábor, a KMVSZ alelnöke az egyre inkább fejlődő és bővülő méhészközösség szerepét, jelentőségét és jövőre vonatkozó lehetőségeit ismertette. Szűcs Zoltán, a közösség koordinátora pedig összefoglaló előadást tartott a közösség eddigi tevékenységéről. A fórumon résztvevő méhészek saját tapasztalataikról, a méhészet problémáiról, az anyaországi méhészekkel való együttműködésről és üzleti lehetőségekről tárgyaltak. Szűcs Zoltán bemutatta továbbá a „mézélnök” nevezett, „pihenőközpontot”. A kisméretű faház, amelynek alsó részében méhek szorgoskodnak, felső részében pedig

zárt fekvőhelyiség található, remek lehetőség azok számára, akik minőségi pihenésre, némi feltöltődésre vágnak, esetleg légúti problémákkal küszködnek. A mézélő ezáltal kedvező turisztikai lehetőségekkel is kecsegtet.

Sor került továbbá kerekasztal megbeszélésre is a KMVSZ elnöksége, továbbá Magyarországról, Erdélyből, Vajdaságból és Muravidékről érkezett vendégek között, amelyen a sajátos helyzetben lévő Kárpátalja jövőjéről, kilátásairól tanácskoztak. Virág László a megbeszélésen hangsúlyozta: kiemelt figyelmet kapunk most az anyaország felől, ám a kárpátaljai gazdák tisztességes, becsületes munkára kívánják alapozni a jövőt, nem pedig a segélyekre. Ezt továbbbővítve Jakab István MAGOSZ-elnök is arról szólt, hogy elsősorban

együttműködői partnerei szeretnének lenni a kárpátaljai gazdáknak, ebben pedig Magyarország kormánya is partner. A jelen nehéz helyzetben pedig a felhalmozott tudás különböző fórumokon, képzéseken való átadásával, vetőmaggal, gépekkel, tenyészállatokkal is segítenék a kárpátaljai gazdákat.

A nap utolsó programjaként sor került a ló-mustrára, ló-szépségversenyre is. A versenyre 10 lovat neveztek be, amelyeket öttagú zsűri értékelt. A versenyen külleme alapján 3. lett Brédli Mihály Pali nevű ló, 2. Tatár Sándor ló, Matyi, 1. pedig Bukóczky László Szultánja.

A II. Turul Expo másnap a KurucFeszt keretében folytatódott, így a fesztiválra érkezők száza is megismerkedtek a kiállított termékekkel.

Espán Margaréta

Gyógyszertámogatásban részesültek a KMVSZ Méhész Közösségének tagjai

2015. június 5-én a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola épületében ismét megrendezésre került a KMVSZ soros méhész fóruma. Célja ezúttal a Szövetség által nyújtott atkaölő gyógyszerek átadása volt.

A rendezvény első felében Virág László elnök néhány mondatban köszöntötte az egybegyűlteket, majd átadta a szót Pataki Gábornak, a KMVSZ alelnökének, aki bemutatta a Méhész Közösség eddigi fejlődését. Adataink szerint eddig 63 méhesszel kerültünk kapcsolatba, 58 tagsággal is rendelkezik és összesen 3100 méhcsalád van a tulajdonukban. Szó esett a múltépv felvásárlásáról is, miszerint eddig 113 csomag múltép került a Méhész Közösség által méhészeinkhez kedvezményes áron.

Szűcs Zoltán, a Közösség koordinátora felhívta a jelenlévők figyelmét az újabb múltép felvásárlási lehetőségre. Elmondása szerint a mai napra sikerült jó kapcsolatot kiépíteni a szállítóval, a bizalom már megvan, mostantól a

megrendelnél többet fog szállítani, így azonnali átvételre is lesz lehetőség. Beszámolt a méhanyák Magyarországon történő sikeres értékesítéséről és biztatott mindenkit az anyák nevelésére, a kereslet miatt. Ezzel kapcsolatban tartott előadást Hornják Tibor, méhész.

Ezután Virág László elmondta, hogy 2015. július 10-12-én kerül megrendezésre a II. Turul Expo, ahová várják a méhészek jelentkezését akár egyénileg, akár csoportosan.

Ismét felvetődött a permetezés kérdése, miszerint az a permetszer, amit a helyi mezőgazdászok használnak káros hatással van a méhekre. Virág László ígéretet tett, hogy egyeztet a Szövetség jogászával és lépéseket tesznek az ügyben.

A rendezvény végén a regisztrált méhészek átvehették a Szövetség gyógyszertámogatását.

Fazekas Krisztina

Kárpátalja a Kolozsvári Magyar Napokon

Augusztus 16–23. között került megrendezésre Erdély és a Kárpát-medence egyik legnagyobb magyar kulturális fesztiválja, a 6. Kolozsvári Magyar Napok. Idén a szervezők, a Kincses Kolozsvár Egyesület, két egymástól különálló gondolat mentén alakították ki a rendezvény több mint ötszáz programját és határozták meg a főbb célokat. A rendezvény keretein belül fontosnak tartották felmutatni Mátyás városának értékeit, közösségeket építeni, megemlékezni államalapítónkról, illetve bizonyítani azt a tényt, hogy rászolgált a város az idei Európa ifjúsági fővárosa címre.

A másik vezérfonalat a jelenlegi ukrajnai helyzet, azon belül pedig a kárpátaljai magyarság életének bemutatása, anyagi és erkölcsi segítése jelentette. A téma tükrében különféle Kárpátalját ismertető események kerültek terítékre. A programok között szerepelt a Magyar Állami Népi Együttes Megidézett Kárpátalja, Hágókon innen és túl c. előadása, Párbeszéd Kárpátaljával – Kovács Sándor fényképkiallítása, Ahol a Tisza születik és Verecke, Nomen est omen című filmek

vetítése, illetve beszélgetés az országrészről Füzesi Magda, költő, Kovács Sándor, filmkészítő és Debreceni Mihály, tévés szerkesztő, műsorvezető meghívott vendégekkel. A párhuzamosan zajló 17. Szent István-napi Néptánc-találkozón szintén képviseltette magát Kárpátalja.

A kulturális programok mellett, augusztus 19–23. között a Farkas utcában kézművesvásár tette színesebbé a rendezvényt. Az Erdélyi Kézműves Céh meghívására és a Kárpátaljai Magyar Vállalkozók Szövetségének felkérésére/ajánlására szűkebb pátriánkat Ködöböcz-Gerzsenyi Ilona (Iluska Ékszer) ásványészer-készítő, illetve Veres Erika, gyöngyfűző kézművesek képviseltük. Ezúton is köszönjük a lehetőséget a Szervezőknek ezekért az élményekkel dús napokért, ugyanis ezáltal hasznos tapasztalatokat szerezhettünk, ismeretsegeket köthettünk erdélyi és anyaországi kiállítókkal. Reméljük, a jövőben itthon kamatoztathatjuk megszerzett szakmai ismereteinket egy-egy hasonló rendezvény alkalmával!

Ködöböcz-Gerzsenyi Ilona

Záró konferencia Tiszapéterfalván

A Turisztikai örökség „Kis-Európában” c. projekt egy háromoldalú ENPI-s sikeres pályázat útján jött létre. A megvalósulás utolsó fázisaként október 13-án Tiszapéterfalván megtartották a projekt zárókonferenciáját, melynek házigazdája a Kárpátaljai Magyar Vállalkozók Szövetsége volt. A projekt a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés, a Szatmár Megyei Tanács (Románia), valamint a Kárpátaljai Magyar Vállalkozók Szövetsége együttműködésével valósult meg. Virág László, a KMVSZ elnöke bevezetőjében vázolta azt a partnerségi kapcsolatot, amely a KMVSZ és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés között állandósult, és alapjául szolgált a pályázat sikerének.

Baracsi Endre, a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei közgyűlés alelnöke a kiaknázatlan turisztikai lehetőségek hatékony felhasználásáról beszélt. Hangsúlyozta a „Kis-Európai” térség együttműködésének fontosságát, mely történelmileg, kultu-

rálisan és gazdaságilag is egységet alkot, éppen ezért lehetséges, hogy átnyúljunk a határokon az emberi kapcsolatok révén. Kiemelte a KMVSZ és az Sz-Sz-B M-i Közgyűlés közötti jó partnerségi viszonyt és rámutatott a jövőbeni együttműködés lehetőségére, hiszen a projekt záró konferenciája, a létrehozott anyagok felhasználásának kezdete.

Fekete Viktor projekt koordinátor ismertette a közel két éve létező együttműködés szakaszait. Elmondta, hogy történelmi gyökereinkből adódóan sok olyan értékkel rendelkezünk, melyek együttesen nagyobb hangsúlyt kapnak, így törekednünk kell azok egységesítésére. Kiemelte a partnerség fő céljait. Ilyen például „Kis-Európa” turisztikai versenyképességének növelése, a „Kis-Európa” arculat kialakítása, turisztikai termékfejlesztés, kulturális örökség és hagyományok megőrzése, turista útvonalak kialakítása.

Túri Ágnes

Kárpát-medencei falugondnoki konferencia Torockón a KMVSZ részvételével

2015. szeptember 8. és 10. között a Falugondnokok Vas és Győr-Moson-Sopron Megyei Egyesületének szervezésében kárpát-medencei falugondnoki konferenciára került sor az erdélyi Torockón, amelyen Kárpátalját a KMVSZ képviselte.

A konferencia célkitűzése a Magyarországon immár két évtizede sikeresen működő falugondnoki rendszer határon túli területeken való meghonosításának megvitatása volt. A végső cél, hogy egy kárpát-medencei falugondnoki hálózat jöjjön létre a magyarországi minta alapján, amely segítséget nyújt az elesett, rászoruló, idős embereknek.

A tanácskozást szeptember 8-án Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke nyitotta meg, aki beszédében a közösségek önszerveződésének, illetve az önszerveződő kezdeményezések fenntarthatóságát biztosító intézményesülésnek a fontosságát hangsúlyozta.

A konferencián minden határon túli terület képviseltette magát. A konferencia első napján szakmai előadások hangzottak el többek között a vidékfejlesztés, a közösségszervezés, a védőnői szolgálat témakörében.

A második napon egy kerekasztal beszélgetés keretei között minden egyes csapat beszámolt a jelenlegi helyzetéről és az eddig elért eredményeiről, valamint a még megoldandó problémákról.

A közös gondolkodást Szili Katalin miniszterelnöki biztos előadása követte, aki a 21. század gazdasági és társadalmi kihívásairól beszélt és azt hangsúlyozta, hogy jelen körülmények között mindennél fontosabb, hogy a Kárpát-medence-

ben élő magyarság meg tudja fogalmazni a fennmaradása, fejlődése szempontjából legfontosabb közös feladatait és ezeket együttes erővel meg is valósítsa.

Ezt követte a Nemzetstratégiai Kutatóintézet közreműködésével megszervezett panelbeszélgetés, amelynek keretében a vajdasági, kárpátaljai és felvidéki tapasztalatokról és szükségletekről esett szó. Barkaszi Ferenc, a Kárpátaljai Magyar

Vállalkozók Szövetségének alelnöke és Barkaszi Levente az említett szervezet tanácsadója és egyben az NSKI munkatársa az idősokről, elesettekről, szegényekről való gondoskodás jelenlegi kárpátaljai formáit mutatták be, de kitértek a háborús helyzet okozta gazdasági nehézségekre is.

A konferencia zárásaként a résztvevők összeállítottak egy listát, amelyben a falugondnoki szolgálat hatékonyabb működtetése és Kárpát-medencei kiterjesztése érdekében kéréseiket és ajánlásait fogalmazták meg az állami vezetők felé.

Barkaszi Levente

Kárpátaljai Méhészek látogatóban az OMÉK-on

A Földművelésügyi Minisztérium jóvoltából a Kárpátaljai Magyar Vállalkozók Szövetségének tizenhat tagja, köztük Bakó Jenő és jómagam, Szűcs Zoltán, a Méhész Közösség képviselőiben vehettünk részt a 77. Országos Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Kiállítás és Vásáron, Budapesten.

A korareggeli órákban indultunk el Beregszászból, nagy lelkesedéssel. A kiállítás helyszínén Virág László, Szövetségünk elnöke fogadott és kísért a KMVSZ standjához, melyen többek között saját méhészetünk termékei is megtalálhatóak voltak. Ezt követően kis csoportokra váltunk és elindultunk megtekinteni a kiállítást. A mezőgazdászok a géppark irányába, az állattenyésztők az állat-árverés felé, mi pedig a méhészeti vállalkozások termékeinek részlegéhez indultunk. A 950 kiállítóból 48 méhészmutatta be termékeit. Sikeres kapcsolat kialakítunk a Vajdasági Magyar Gazdák Egyesülete és a Székelyföldi Bio Egyesület méhéseivel.

Megkóstoltuk a különleges havasi bio mézet, ami a több ezer méter magasan található fenyőharmatból készül. Számos tapasztalatra tettünk szert az anyaországi méhészek standjainál, megtudtuk, hogy a méhészeti ág Magyarországon ismét fellendülőben van, ami köszönhető többek között a kedvező állami támogatásoknak is, amit sajnos sok méhész kihasznál. A kiállító méhészek azonban mindannyian minőség-orientáltak, nem a nagy felvásárlóknak, hanem a kisembereknek termelnek. Kitartó munkájukat és sikereiket bizonyította az a számos kitüntetés és elismerő oklevél, melyben részesültek. Elmondásuk alapján termékeiket vásárokon, kiállításokon és kistermelői piacokon árúsítják, legnagyobb forgalmuk a karácsony előtti időszakban van. Példaként említették, hogy

a minőség mellett nagyon fontos az ízléses és ötletes csomagolás is. Az influenzajárványok időszakában nagyon keresett az akác- és vegyes virágméz, de vannak olyan vásárlók, akik a különlegességeket keresik, mint például az édes harmat, medvehagyma, kakukkfű, levendula vagy facélia mézet. Méhésztársaink nagyon örültek megkeresésünknek, sőt meghívást kaptunk a Székesfehérvári Mézes napokra is.

Szeretném kifejezni hálámát a Földművelésügyi Minisztériumnak és a Kárpátaljai Magyar Vállalkozók Szövetségének, hogy lehetővé tették a Vásáron való részvételünket. Sokat tanultunk és értékes kapcsolatokat alakítottunk ki, melyet a jövőben szeretnénk tovább ápolni és fejleszteni. Terveink között szerepel, hogy a következő OMÉK-on, amennyiben

lehetőség lesz rá, még bővebb kínálattal mutassuk be a kárpátaljai méhészet termékeit és mi is szolgáljunk újdonsággal a külföldi és magyarországi méhészek számára.

Szűcs Zoltán

SGS – Mi ez? Miért jó ez? Mit lehet róla tudni?

Az 1878-ban alapított SGS csoport a minőség-ellenőrzés, vizsgálat és tanúsítás területén a világ vezető vállalata. Egyedülálló hálózattal rendelkezik, több mint 80 000 alkalmazottal, világszerte több mint 1 650 irodát és laboratóriumot működtet.

Az SGS Hungária Kft. a svájci SGS Group SA leányvállalata, 1991 óta működik Magyarországon. A cég központi irodája Budapesten található, míg a világviszonylatban is élenjáró felszereltséggel rendelkező multifunkcionális laboratóriumot Nyíregyházán központosította a vállalat. Ukrajnában is megtalálható a szervezet, odesszai központtal.

A hálózat minden pontján működő leányvállalatról elmondható, hogy többfunkciós vizsgálati eszközökkel, a 21. századi modern munkakörnyezetben magasan kvalifikált munkatársak vannak, így rugalmasan és töbrétően tudják kiaknázni a szinergiákat a partnerekkel a gyors és teljes körű kiszolgálása érdekében. A vállalat az agrár- és élelmiszeripari laboratóriumi vizsgálatok és ellenőrzések terén piacvezető szerepet tölt be Magyarországon.

A laboratóriumi szolgáltatások a következő területeket érintik (a teljesség igénye nélkül): takarmányok, szemes termények, olajos magvak, növényi anyagok, lisztek, állati- és növényi zsírok, olajok, élelmiszerek, háztartás-vegyi áruk és kozmetikumok, műtrágyák és különböző környezetvédelmi minták.

Az alábbiakban két példát ragadtunk ki a sok száz laboratórium vizsgálatok közül:

Akkreditált talajvizsgálatok!

A mezőgazdasági termelés szempontjából az egyik legfontosabb a talajok termékenysége, mivel termékenység alapvető eleme a tápanyag gazdálkodás, mely a növénytermesztés hatékonyságát is jelentősen befolyásolja. Magyarországon a trágyázási szaktanácsadás akkreditált laboratóriumi talajvizsgálati eredmények ismeretére épül.

A piaci verseny és a folyamatosan dráguló mezőgazdasági inputok következtében egyre több gazdálkodó látja be a tudatos, tudományos alapokon nyugvó gazdálkodásban rejlő előnyöket. Egyre többen veszik észre, hogy jövőjük az erőforrásaik hatékony kihasználásán múlik, melynek egyik eleme a hatékony és környezetkímélő tápanyagellátás. Termesztett növényeink trágyaigényének meghatározása a talajvizsgálatokon, a talaj felvehető (oldható) tápanyagtartalmának meghatározásán, a talajvizsgálati eredmények értelmezésén és a növények tápanyagigényének ismeretén alapuló meglehetősen bonyolult folyamat. Bonyolultságát elsősorban az adja, hogy az egyes tényezők rendkívül összetett kölcsönhatásban állnak egymással és ezen kölcsönhatásokat meglehetősen nehéz beépíteni a számítási módszerekbe.

Nehéz biztosítani a mintavétel reprezentativitását is, ami szintén nehezíti a pontos trágyaigény megállapítását.

Mindezen nehézségekkel együtt rendelkeznek olyan tápanyag-számítási módszerekkel, amelyek segítségével meg tudják határozni természetett növényeink trágyaigényét. A talajvizsgálatok során meghatározásra kerülnek a talaj fizikai és kémiai jellemzői és a növények által felvehető egyéb tényezők, melyek befolyásolhatják a tápanyagok hasznosulását.

Akkreditált mézvizsgálatok!

A méz egy nagyon különleges élelmiszer, ritka dolog, hogy egy élelmiszer ezer évekig megőrizze romlatlan állapotát. A méz nem más, mint egy alacsony víztartalmú cukoroldat, a fő összetevő valóban a glükóz (szőlőcukor), a fruktóz (gyümölcs-cukor) és a víz. Tartalmazhat

más cukrokat, például szacharózt (étkezési cukor) is kis mennyiségben (általában 5 % alatt, de egyes fajta mézeknél az arány magasabb is lehet). Tartalmaz továbbá fehérjéket (enzimeket), vitaminokat, flavonoidokat, fenolos savakat, ásványi anyagokat, és különböző illékony komponenseket is, illetve az ún. hidroximetilfurfural-t (HMF),

A méz igazi "fegyver" a romlást hozó mikroorganizmusok ellen, magas cukortartalma miatt rendkívül higroszkópos, azaz „vonzza” a vizet. Kevés mikroorganizmus képes ilyen körülmények között életben maradni, ahhoz, hogy a méz megromoljon, mikroorganizmusra van szükség. Továbbá a méz alapvetően savas karakterű, a pH tartománya, nem megfelelő környezet a baktérium számára. Nagyon fontos, tehát, hogy mézet vegyünk és együnk, hisz ezen feltételek csak ekkor teljesülhetnek, és itt jön be az fokozott ellenőrzés jelentősége, mely következtében Magyarországon a mézhamisítás erősen visszaszorulóban van az utóbbi években, elsősorban a rendszeres mézvizsgálatoknak köszönhetően.

A mézben számtalan paramétert vizsgál a szervezet ezekből egyet-egyét könnyű kijátszani, de mindegyiket gyakorlatilag annyira drága lenne, hogy egyszerűen nem éri meg. A mézhamisítás mellett fontos az antibiotikumok jelenléte a mézben, amely szennyezés egyrészt, bár nem jellemző, de előfordult, hogy antibiotikummal kezeltetek egyesek kaptárokat, s ez megjelent a mézben, ami a fogyasztó szempontjából nem megengedhető.

A jelenlegi szabályozások értelmében a mézben nem lehet egyáltalán antibiotikum.

Laboratóriumunkban a mai analitikai technikák révén, a különböző antibiotikumok legkisebb mennyiségét is képesek mérni.

Forrás: Molnár Lajos, SGS Hungária Kft., kirendeltség vezető

Magánvállalkozók éves adóbevallása: gyakorlati kérdések

Előző számunkban olvasóink betekintést kaphattak Ukrajna adórendszerébe. A 2010-ben hatályba lépett Adókérdés sok változást hozott. Azon kívül a 2014 év kezdetével újabb módosításokat indítottak.

Időszerű kérdés lehet az éves adóbevallás. Cikkünkben kizárólag a magánvállalkozók adóbevallásával foglalkozunk, akik egyszerűsített vállalkozói adót (EVA) kötelesek fizetni.

Az új adószabályoknak megfelelően a kis- és középvállalkozások 4 csoportba sorolhatók az EVA szerint. A besorolási feltételeket, adóalapot, adókulcsokat lapunk előző száma tartalmazza.

Az adóhatóságok a módosítások bevezetésekor gyakran nem gondolnak végig minden kérdést és a változások nem teljeskörűek. Példaként megemlíthető a hadiadó bevezetése adónyilatkozat nélkül. Több hónapon keresztül problémás volt az adóbevallás ezzel az adóval kapcsolatosan. Több ilyen hiba még mindig nem került orvosolásra.

Mint említettük, az egyszerűsített adózási rendszer is módosult: csökkent a csoportok száma (6-ról 4-re), változtak az adókulcsok (3%+ÁFA, 5% helyett 2%+ÁFA, 4%). Viszont az adónyilatkozat űrlapjáról megfeledtek. Ezért a vállalkozók kénytelenek voltak a negyedéves adónyilatkozataikat a régi formában benyújtani, ez problémákat és nehézségeket szült.

Megoldásként 2015. július 28-án hatályba lépett a 2015. június 19-én Ukrajna Pénzügyminisztériuma által elfogadott 578 sz. rendelet „Az EVA adónyilatkozat formáiról”. Ezen rendelet előírja, hogy első alkalommal az új forma szerint a vállalkozók az adóbevallásukat 2015 évi adatok alapján készítik, ezért a 2015 EVA nyilatkozathoz már az új űrlapok kitöltése kötelező.

Tehát, mi változott, hogyan töltsük ki és nyújtsuk be az adóhivatalba az éves adónyilatkozatot?

1. Benyújtási határidő: 1., 2. csoport – évente egy alkalommal, 60 napon belül az üzleti év letelte után (legkésőbb március 1.); 3. csoport – negyedévente, 40 napon belül a beszámolási időszak (negyedév) letelte után (éves legkésőbb február 9.).

2. Kitöltési szabályok:

– a nyilatkozatot a Jövedelemkönyv (2. csoport) vagy a Jövedelmek és költségek könyve (3. csoport) adatai alapján töltsük ki,

– a 3. csoportba tartozó vállalkozók halmozott összegeket mutatnak ki negyedéves bontásban,

– a jövedelem összegét hrivnyában és kopijkában tüntetjük fel,

– a nem kitöltendő sorok áthúzendők,

– a nyilatkozatot a vállalkozó személyesen írja alá.

Általános információ: 01 sor – nyilatkozat típusa, 02 sor – beszámolási időszak, 03 sor – csak kiegészítő nyilatkozat esetén, 04 sor – az adóhivatal megnevezése, 05 sor – a vállalkozó neve, 06 sor – a vállalkozó bejegyzett címe, 07 sor – adószám. Figyeljünk arra, hogy az általános adatok helyesen és pontosan legyenek kitöltve.

1. fejezet „A vállalkozói tevékenység általános mutatói”: 08 sor – a munkavállalók száma abban a hónapban a beszámolási időszakon belül, amikor a legnagyobb volt. A szám nem tartalmazza azokat a személyeket, akik gyesen vannak, 09 sor – azokat a tevékenységeket tüntetjük fel, amelyből a beszámolási időszakban jövedelmet kaptunk.

Az 578 sz. rendelet egységes nyilatkozatot ír elő minden vállalkozói csoport számára, viszont a nyilatkozaton belül külön fejezetek vannak kijelölve egyes csoportoknak: 2. fejezet – az 1. EVA csoport vállalkozói számára, 3. fejezet – a 2. EVA csoportnak. Ezen fejezetek első táblázata az EVA havi előlegfizetéseit tartalmazza negyedéves bontásban. A második táblázat 01, valamint 03 sorában a jövedelem összegét tüntetjük fel a beszámolási időszakban, 02 és 04 sorban pedig a tiltott vagy nem megengedett tevékenységtől szerzett jövedelem összegét. Ezt a jövedelmet 15%-os adókulccsal adózzuk. A 3. fejezet egy táblázatot tartalmaz: 05 sor az ÁFA-fizető vállalkozók számára van kijelölve, akik adókulcsa 2%, 06 sor – azok számára, akik az ÁFA-mentes csoportot választották, 07 sor – tiltott vagy nem megengedett jövedelem.

3. Az EVA kiszámítása. Az 5. fejezetben számítjuk ki az EVA összegét. Külön számolunk 2%, 4% és 15%-os adókulccsal (09, 10, 11 sorok). Az előző beszámolási időszak nem befizetett adóösszegét beszámítva a 14 sor mutatja a vállalkozó adókötelezettségét. A 6. fejezetet abban az esetben kell kitölteni, ha az előző időszakban önállóan határoztunk meg hibát és ki szeretnénk azt javítani. Az utolsó oldal kötelező rubrikái – dátum, aláírás, név, adó kód.

4. A nyilatkozat benyújtása. 3 mód lehetséges az adónyilatkozat benyújtására az adóhatóságokhoz: elektronikus formában (ehhez elektronikus kulcsok szükségesek), papír formában (a vállalkozó személyesen vagy a megbízott személy nyújtja be), postai úton (nem később mint 10 nappal a benyújtási határidő lejártá előtt).

Az adóellenőr köteles elfogadni a nyilatkozatot függetlenül az ott kimutatott jövedelem összegétől. Azokban az esetekben utasíthatja vissza a nyilatkozatot az adóhatóság munkatársa, ha a vállalkozó adatai helytelenek, nem felelnek meg a valóságnak, hiányzik a vállalkozó aláírása, nincs megjelölve vagy helytelenül van megjelölve a beszámolási időszak.

5. Bírságok. Ha vállalkozó nem nyújtotta be vagy késve nyújtotta be nyilatkozatát bírságot róhatnak ki a hatóságok: 170 hrn. – ha először fordult elő a szabálysértés, 1020 hrn. – többszöri szabálysértés esetében.

Feljebb ismertettük a új EVA adónyilatkozat kitöltésének, valamint benyújtásának lépéseit és szabályait. Példaként az ábra ismerteti a kitöltött űrlapot (3. csoportba tartozó magánvállalkozó 4%-os adókulccsal).

Az új EVA nyilatkozat elfogadásával elvileg meg kell oldódnia azoknak a problémáknak, amelyek a módosítások bevezetésével léptek fel. Viszont a gyakorlatban nem mindig minden történik egyszerűen, ezért a 2016 év eleje megmutatja a új éves adóbevallás előnyeit és hátrányait.

Szakértő: Dr. Szemjon Viktória, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola oktatója

01	ПОДАТКОВА ДЕКЛАРАЦІЯ ПЛАТНИКА ЄДИНОГО ПОДАТКУ - ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ - ПІДПРИЄМЦЯ		01	x	Звітна
			02		Звітна нова
			03		Уточнююча
			04		Довідково*

02	Податковий (звітний) період:				
	☐ I квартал	☐ півріччя	☐ три квартали	☒ рік	<input type="text" value="2015"/> року
	(необхідно позначити) (місяць)**				

03	Податковий (звітний) період, який уточнюється				
	☐ I квартал	☐ півріччя	☐ три квартали	☐ рік	<input type="text" value="2015"/> року
	(необхідно позначити)				

04	Берегівська ОДПІ				
	(найменування контролюючого органу, до якого подається звітність)				

05	Платник	Іванов Іван Іванович		
		(прізвище, ім'я, по батькові платника податків згідно з реєстраційними документами)		

06	Податкова адреса	м. Берегове, вул. Івана Франка, 25		
		(податкова адреса (місце проживання) платника податку)		

07	Реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта ¹	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0
----	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

I. ЗАГАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
08	Фактична чисельність найманих працівників у звітному періоді (осіб)
	12
09	Види підприємницької діяльності у звітному періоді ² :
	Код згідно з КВЕД Назва згідно з КВЕД
	47 Роздрібна торгівля

II. ПОКАЗНИКИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ПЛАТНИКІВ ЄДИНОГО ПОДАТКУ ПЕРШОЇ ГРУПИ			
Щомісячні авансові внески, грн., коп.			
I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал
-	-	-	-
Назва показника		Код рядка	Обсяг (грн., коп.) ³
Обсяг доходу за звітний (податковий) період відповідно до статті 292 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України (згідно з підпунктом 1 пункту 291.4 статті 291 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України)		01	-
Обсяг доходу, що оподаткований за ставкою 15 відсотків (згідно з пунктом 293.4 статті 293 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України), у звітному (податковому) періоді ⁴		02	-

III. ПОКАЗНИКИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ПЛАТНИКІВ ЄДИНОГО ПОДАТКУ ДРУГОЇ ГРУПИ			
Щомісячні авансові внески, грн., коп.			
I квартал	II квартал	III квартал	IV квартал
-	-	-	-
Назва показника		Код рядка	Обсяг (грн., коп.) ³
Обсяг доходу за звітний (податковий) період відповідно до статті 292 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України (згідно з підпунктом 2 пункту 291.4 статті 291 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України)		03	-
Обсяг доходу, що оподаткований за ставкою 15 відсотків (згідно з пунктом 293.4 статті 293 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України), у звітному (податковому) періоді ⁴		04	-

IV. ПОКАЗНИКИ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЛЯ ПЛАТНИКІВ ЄДИНОГО ПОДАТКУ ТРЕТЬОЇ ГРУПИ			
Назва показника		Код рядка	Обсяг (грн., коп.) ³
Обсяг доходу за звітний (податковий) період, що оподатковується за ставкою 2 %		05	-
Обсяг доходу за звітний (податковий) період, що оподатковується за ставкою 4 %		06	90000
Обсяг доходу, що оподаткований за ставкою 15 відсотків (згідно з пунктом 293.4 статті 293 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України), у звітному (податковому) періоді ⁴		07	10000

V. ВИЗНАЧЕННЯ ПОДАТКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПО ЄДИНОМУ ПОДАТКУ ⁵			
Назва показника		Код рядка	Обсяг (грн., коп.) ³
Загальна сума доходу за звітний (податковий) період (сума значень рядків 01 + 02 + 03 + 04 + 05 + 06 + 07)		08	100000
Сума податку за ставкою 15 % ((рядок 02 + рядок 04 + рядок 07) × 15 %)		09	1500
Сума податку за ставкою 2 % (рядок 05 × 2 %)		10	-
Сума податку за ставкою 4 % (рядок 06 × 4 %)		11	3600
Нараховано всього за звітний (податковий) період (рядок 9 + рядок 10 + рядок 11)		12	5100
Нараховано за попередній звітний (податковий) період (значення рядка 12 декларації попереднього звітного (податкового) періоду)		13	-
Сума єдиного податку, яка підлягає нарахуванню та сплаті в бюджет за підсумками поточного звітного (податкового) періоду (рядок 12 - рядок 13)		14	5100

VII. ВИЗНАЧЕННЯ ПОДАТКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ У ЗВ'ЯЗКУ З ВИПРАВЛЕННЯМ САМОСТІЙНО ВИЯВЛЕНИХ ПОМИЛОК⁶

Назва показника	Код рядка	Обсяг (грн., коп.) ⁵
Сума єдиного податку, яка підлягала перерахуванню до бюджету, за даними звітного (податкового) періоду, в якому виявлена помилка (рядок 14 відповідної декларації)	15	-
Уточнена сума податкових зобов'язань за звітний (податковий) період, у якому виявлена помилка	16	-
Розрахунки у зв'язку з виправленням помилки:		
Збільшення суми, яка підлягала перерахуванню до бюджету (рядок 16 - рядок 15, якщо рядок 16 > рядка 15)	17	-
Зменшення суми, яка підлягала перерахуванню до бюджету ⁷ (рядок 16 - рядок 15, якщо рядок 16 < рядка 15)	18	-
Сума штрафів, яка нарахована платником податку самостійно у зв'язку з виправленням помилки, ___ % (рядок 17 × 3 % або 17 × 5 %) ⁸	19	-
Сума пені, яка нарахована платником податку самостійно відповідно до підпункту 129.1.2 пункту 129.1 статті 129 глави 12 розділу II Податкового кодексу України	20	-

Доповнення до податкової декларації (заповнюється і додається відповідно до пункту 46.4 статті 46 глави 2 розділу II Податкового кодексу України) на арк.		
№ п/п	Зміст доповнення	

Дата подання декларації: 0 2 . 0 2 . 2 0 1 5

Інформація про особу, уповноважену на заповнення декларації	
Прізвище, ім'я, по батькові уповноваженої особи:	Іванов Іван Іванович
Ресстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта ¹	1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Фізична особа - платник податку або уповноважена особа

Іванов
(підпис)

Іванов І.І.
(ініціали та прізвище)

Orosháza és Térsége Gazdakör

Az Orosháza és Térsége Gazdakört 2006. február 15-én, 70 gazdálkodó alakította meg.

A Gazdakör elsődleges céljának tekinti a gazdálkodók, a családi gazdaságok fejlődésének segítését, az érdekeinek képviselését. Ma az élelmiszereknek és nyersanyagoknak az előállításán túl az agráriumnak többnek kell lennie, mint csupán árutermelő ágazatnak, a vidék lakosságának életkörülményeit is szem előtt kell tartani. Ennek érdekében juttatjuk információkhoz fórumainkon a gazdatársakat, az eredményes termeléshez szükséges új technikai megoldások elterjedését, a természetesi eljárások megismerését segítjük. A Gazdakör rendezvényein a gazdatársak ismereteinek bővítése érdekében igyekszünk az aktuális piaci és mezőgazdasági témákban tájékoztatást, oktatást adni és az Európai Unió tagságunkból eredő lehetőségeinek kihasználását elérhetővé tenni. Tagjaink számos szakmai fórumon, rendezvényen vesznek részt, pl. a Hannoverben az Agritechnika nemzetközi mezőgazdasági kiállításon, az Agromash Expon, illetve legutóbb Budapesten az OMÉK-on.

Orosháza és a térség hagyományainak ápolását is felkaroltuk. Évente megrendezzük az Orosházi Hagyományok Ízek Versenye programunkat, amely keretében kisüsti pálinka, füstölt kolbász és a kolbászkészítő versenyt szervezünk. Bemul-

tkozhatnak élelmiszerekkel a kistermelők, valamint a hagyományos kézműves termékek is. Minden év augusztus 20-án megrendezzük a Kenyérünnepről alkalmából az Aratóünnepről és az ezzel egybekötött nemzetközi gazdálkodókat, amire évről évre egyre több határon túli gazdaszervezet képviselői jönnek el. Ebben az évben erre a rendezvényre felújítottunk egy ES-42 típusú cséplőgépet, mellyel cséplési bemutató is tartottunk.

Az Orosháza és Térsége Gazdakör kezdeményezője volt a Kárpát-medencei Magyar Gazdák Egyeztető Fórumának létrehozásának. 2008-tól több alkalommal Orosházán került megrendezésre e találkozó. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara vezetésével, Gyórfy Balázs elnök Úrral együttműködve igyekszünk a határon túli gazdák helyzetén segíteni. Több határon túli gazdaszervezettel - Erdély, Partium, Bánság és Vajdaság- találkozókon cseréljük ki ismereteinket, külön figyelmet fordítva a vidéket, a gazdátársadalmat érintő kérdésekre.

Gazdakörünk tagságát arra kívánjuk ösztönözni, hogy legyenek nyitottak és fogadókészek az önkéntes szerveződések társulásaira, mert így valamennyien nagyobb eséllyel tudunk megmaradni a piaci versenyben, különösen a most induló Európai Unió által elfogadott Vidékfejlesztési Programmal.

Hogyan mérsékelhetők a kedvezőtlen időjárás okozta veszteségek a mezőgazdaságban?

Manapság egyre többször lehet azt hallani, hogy a klímaváltozás, a globális felmelegedés korában élünk. Tapasztaljuk is, hogy az időjárás egyre szélsőségesebb, élelmiszertermelésünk pedig ki van szolgáltatva a Természet szeszélyeinek. Évről-évre csapadékhiánnyal, hosszan tartó aszályokkal küszködnek a termelők, de előfordult olyan is, hogy egyetlen esővel több hónapra való csapadék zúdult le, hatalmas károkat okozva. Sajnos a jövőben sem valószínű az éghajlat stabilizációja, tehát nekünk kell alkalmazkodni hozzá.

Azt minden gazdálkodó tudja, hogy eredményes mezőgazdasági termelést csak kiegyenlített csapadékelátottság mellett valósíthatunk meg. De mit tegyünk akkor, ha tartós aszály van és megoldhatatlan az öntözés, vagy ha felhőszakadás, hirtelen hóolvadás okoz vetést pusztító belvizet, vagy ha egyre gyakoribbak a termést tönkre tevő jégesők? Tehetünk-e valamit is a természet szeszélyeinek kivédésére? A választ mi magunk kell, hogy megtaláljuk, mert egyre égetőbb probléma kezd lenni az élelmiszertermelés biztonsága és fenntarthatósága. Nézzük hát meg sorban, mit tehet az egyszerű gazda, hogy kivédje, vagy legalább mérsékelje az időjárási anomáliák okozta károkat!

Vihar és jégeső
Az egyszerű földműves szintjén sajnos nincs reális lehetőség hatékony és gazdaságos védelmet biztosítani eme két csapás ellen. Viszont, ha vannak megfigyelések arról, hogy az adott tájegység mely vidékein csapnak le rendszeresen viharok és jégesők, akkor jól tesszük, ha azon a vidéken nem fektetünk be hosszú megtérülési idejű, nagy beruházási igényű növénykultúrák termesztésébe.

Időszakos belvizek, árvizek
Az egyre szélsőségesebbé váló klíma néha özvívízszertű esőzéseket produkál, melyek az arra hajlamos területeken komoly belvizeket és árvizeket eredményezhetnek. A legegyszerűbben úgy kerülhetjük el a kárt, ha a vízjárta, pangó vizes területeket legfeljebb időszakos legelőként, kaszálóként hasznosítjuk. Ezzel tisztában voltak már gazdálkodó őseink is, akik évszázadokon keresztül ártéri gazdálkodást folytattak a Kárpát-medence alacsony fekvésű alföldi területeinek nagy részén. Jobb adottságú szántókon is előfordulhatnak időszakos belvizek, melynek oka lehet a helytelenül kialakított táblaprofil, az intenzív gépesítéssel és helytelen talajműveléssel járó altalaj tömörödés, vagy egyszerűen a vízelvezető árkok eltömődése vagy hiánya. Az altalaj tömörödését 3-4 évente végzett altalajlazítással, talajkímélő művelésmóddal (szántás helyett lazítás) és

drénező hatású, agresszív karógyökeret fejlesztő gazdasági növények (napraforgó, lucerna) vetésforgóba illesztésével jelentősen mérsékelhetjük. A már meglévő vízelvezető árkok rendszerek tisztántartása, valamint az egyes területek alagcsövezése szintén sokat segíthet.

Aszálykár

A 90-es évektől kezdődően megfigyelhető Kárpát-alján- a Kárpát-medence más területeihez hasonlóan (de globálisan is!) – az egyre gyakoribb és egyre tartósabb aszályok kialakulása. Ezt csak tovább súlyosbítja az egyre kevesebb téli csapadék. Talajaink vízkészlete egyre korlátozottabb. A talajvíz szintje már öt méter alá ereszkedett, ami a legtöbb lágyszárú növény számára elérhetetlen, így csak a szezonálisan lehulló csapadékot képesek hasznosítani. Öntözetlen körülmények között, az agrotechnika minden eszközével azon kell, hogy legyünk, hogy a lehullott csapadékot minél hatékonyabban megőrizzük és kihasználjuk, mert minden csepp elpazarolt víz természetcsökkentő hatású. A víztakarékos gazdálkodás legfontosabb agrotechnikai elemeit néhány pontban összefoglalva, az alábbi tanácsokat érdemes megfontolni:

- lehetőleg kerüljük a késői vetésű, hosszú tenyészidejű, nagy vízigényű kultúrákat (szója, kukorica);
- kizárólag korai tenyészidejű, aszálytűrő fajtákat termesszünk;
- lehetőleg csak őszi, vagy kora tavaszi vetésű (kalászosok, borsó, repce) rövid tenyészidejű növények termesztésével foglalkozunk;
- kerüljük a talaj tavaszi mély, forgatásos művelését (szántás, nehéz tárcsázás);
- az őszi mélyszántást még ősszel műveljük el, mert a hantosan hagyott szántás tavasszal egyenetlenül szárad és mire a területre tudunk menni, addigra túl sok vizet veszít;
- meg kell szüntetni az altalaj tömörödöttségét;
- a tápanyaggal optimálisan ellátott növény sokkal gazdaságosabban bánik a vízzel;
- a ritkább növényállomány egyedei kevésbé konkurálnak egymással, ezért biztosabban ki tudják nevelni a termésüket szűkösebb víz- és tápanyag ellátás közepette is;
- a rendszeres sekély porhanyítás vagy a talaj felületének takarása (mulcs) szintén vízmegőrző hatású;
- a lejtős területeket kizárólag csak a lejtőre merőlegesen szabad művelni, ami gátolja a csapadék elfolyását;
- csak kellően ülepedett és csak a vetés mélységéig porhanyított talajba vessünk;
- a többéves pillangósok javítják a talaj szerkezetét, így a vízgazdálkodását is.

Remélem ezzel a rövidke írással sikerült néhány segítő szándékú gondolatot és tanácsot megosztanom, ami a jövőben talán hasznára lehet térségünk gazdálkodóinak.

Barkaszi Ferenc
okl. agrármérnök

KMVSZ Agrár szakbizottsági elnök

Őszi teendők a méhészetben

Csendes, kihalt a méhes környéke. Már csak a hűvös novemberi szél fújdogál. Fülünket, ha egészen rászorítjuk a kaptárokra, csak akkor hallunk halk morajlást, mely mutatja, hogy a munka örök otthonában kevesebb energiával bár, de tovább folytatódik az élet. A fő feladatunk ilyenkor természetesen az, hogy családjaink életéhez minden szükséges feltételt biztosítsunk. Gondolok itt a levegőre, vízre, táplálékra, megfelelő hőmérsékletre és nyugalomra.

A levegő

Első helyen áll, mégpedig azért, mert a méh életének egyik legszükségesebb eleme a friss levegő, amelyre a beteleléskor kevés méhésznek van gondolja. A méhkláknak egész télen át friss levegőre van szüksége. A kaptároknál családonként legalább 3 cm² nyílást hagyunk, természetesen lerácsozva, hogy a rágcsálók be ne jussanak az építmények közé. A fő kérdés most már az, hogy a szellőző nyílást a kaptár melyik részén helyezük el? Milyen biztosíthatjuk a legmegfelelőbb szellőzést úgy, hogy a kaptár hőmérsékletét le ne hűtsük? A méhek által kilélegzett fáradt dioxiddal telített levegő jóval súlyosabb, mint a friss levegő és természetesen a kaptár alsó részére ülepedik. Amennyiben a nyílást a kaptár felső részén helyezük el, a fáradt levegő nagy része mindig a kaptárban marad. Viszont ha alul van a szellőztető rés, a fáradt levegő könnyen kiszabadul és helyére friss levegő áramlik. Ez a folyamat gyenge légáramlatot is előidéz, mely elégséges a jó szellőztetéshez, de mégsem veszélyezteti a fészek melegét. A felső nyílásnak az a veszélye, hogy bennhagyja a fáradt levegőt, kivezeti a könnyebb meleg levegőt, és lehűti a kaptár hőmérsékletét.

A víz és a táplálék

Ezt a két dolgot nem választhatjuk el egymástól, mert télen a méh egy anyagban veszi fel. A beteleléskor tehát arra

kell figyelmet fordítani, hogy a tápanyag kellő vízmennyiséget tartalmazzon, és azt hosszabb ideig meg is tartsa. Célszerű méheinket természetes mézzel betelelni, mely befedett sejtekben van elraktározva. A fedett sejt hosszú időn át megtartja folyékonyágát és nehezen cukrosodik.

Megfelelő hőmérséklet

A meleg szintén nélkülözhetetlen tényező a jó teleltesnél. A kellő meleg hiánya bő táplálék mellett is veszélyes lehet méheinkre. A hideg a méheket fokozottabb mozgás végzésére készíti, a mozgás több táplálék felvételét igényli,

a több táplálékknak nagyobb mennyiségű üledéke van. Ennek következménye, hogy a vastagbél megtelik ürülékkel még mielőtt a tavaszi meleg a kirepülést lehetővé tenné, és fellép a végzetes következményű téli vérhas. Gondoskodnunk kell arról, hogy a kaptár természetes melege folyamatosan biztosított legyen. Különösen a széltől óvjuk a méhklásokat. Ha a szükség úgy kívánja, deszkából építsünk széltörő kerítést a kaptárok elé.

A nyugalom

A zaj, a lármá olyan káros a méhcsaládra, mint a hideg. Télen ne csapjunk zajt a méhesben, sem hozzá közel. Cinkéket, harkályokat, pintyeket ne tőrjünk meg a közelben, mert hamar kikezdi kaptáraink oldalát. A rágcsálók is ádáz ellenségei a méheknek.

Fontos továbbá a lépépítmények biztonságba helyezése, a keretek oldalainak megtisztítása, illetve a törmelékviasz és a selejtes lép kiolvasztása, a szép építmények zárt szekrényben kétszer-háromszor kénnel való megfűstölése, majd szellős, a molyoktól védett helyen való elhelyezése.

Végezetül pedig minden méhésznek csendes, nyugodt telet és korai, gyors tavaszt kívánunk. Javasolom, hogy pihenjék ki magukat, felkészülve a nagy tavaszi hajtásra.

Huszár Péter

Ismerjük meg vállalkozásainkat: Jázsján Viktor

Rovatunk második interjút egy olyan vállalkozóval készítettem, akinek azon túl, hogy fontos vállalatának fejlesztése, minden erejével törekszik a kárpátaljai lakosság helyben maradását elősegíteni. Családi vállalkozásuk közel száz főt foglalkoztat.

„Itt születtem, itt kell hasznossá tenni magam.”

– Bemutatná vállalkozását, mivel foglalkozik, mi a fő profiljuk?

– Családi vállalkozást vezetek édesapámmal együtt. Több dologgal is foglalkozunk, személyszállítással, betonkeverő gyártásával, illetve szállodát szeretnénk nyitni a jövőben.

Személyszállítást a Beregszászi Közlekedési Vállalat keretein belül végzünk, melynek én vagyok a tulajdonosa. 46 személyt foglalkoztatunk, gépjárművezetőket, karbantartókat, illetve adminisztratív tevékenységgel foglalkozó irodai munkásokat. Az állami céget tizenöt éve vettük át. A kilencvenes évekre a vállalatban nagy ütemű leépítés történt, melynek eredményeként 200-250 főt bocsátottak el. A megmaradt állománnyal kellett folytatnunk a munkát. Napjainkra ez a szakma elvesztette presztízsét, így nagyon nehéz megfelelő kategóriájú jogosítvánnyal rendelkező gépjárművezetőt találni.

Szeretnénk beruházni, felújítani, buszokat vásárolni, de sajnos olyan magas a hitel kamatlába, amit ilyen profit mellett nem tudunk vállalni. Viszonylag öregedő buszokkal tudunk dolgozni. Legutóbb a kétezres években vásároltunk 25 járművet, idén terveztük újabb 5 megvásárlását, de sajnos nem sikerült megoldani. Mindemellett igyekszünk szinten maradni, nem leépíteni, nem elbocsátani az embereket, hiszen minden egyes ember mögött van legalább 3-4 fő.

A másik vállalkozásban vasöntéssel és betonkeverő gyártással foglalkozunk. Néhány éve kezdtük el ezt a projektet, viszont nem tudjuk teljes kapacitással végezni a munkát, szintén tőkehiány miatt. Évente 500-1000 darab betonkeverőt gyártunk, megfelelő számú alkalmazottal és gépállománnyal ezt a mennyiséget le lehetne gyártani 4 nap alatt. Ez a fejlesztés 200 000 0000 HUF-nyit beruházást igényelne, amellyel munkát tudnánk biztosítani a jelenlegi 35 fő helyett 150 embernek. Nem tudunk magas bérezést biztosítani, de próbáljuk elősegíteni a kárpátaljaiak helyben maradását.

– Mikor kapcsolódott be a családi vállalkozásba, volt valamilyen polgári foglalkozása vállalkozóvá válása előtt?

– Érettségit a Beregszászi Bethlen Gábor Magyar Gimnáziumban szereztem, majd Budapesten tanultam 3 évet a

Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karán, tanulmányaimat az Ungvári Nemzeti Egyetemen fejeztem be. Lényegében 2005-től dolgozom a Beregszászi Közlekedési Vállalat vezetőjeként.

– Mi motiválja Önöket vállalkozásaik helyi fenn tartásában?

– Én úgy gondolom, hogy a jelenlegi időkben fenn kell maradni, tehát nem szabad feladni, mert a legegyszerűbb lenne felszámolni a vállalkozást és áttelepülni külföldre, a szebb jövő reményében. Itt születtem, itt kell hasznossá tenni magam. Külföldön vannak helyi emberek, akik ott születtek, ne foglaljuk el mi az ő helyüket. Tanúbizonyosságot kell tenni saját magunknak és a helyi közösségnek. Én úgy érzem, hogy itt vagyok itthon. A kisfiamat magyar iskolába adtam, pedig az édesanyja orosz. Én személy szerint is vegyes házasságból születtem, magyar tannyelvű iskolát végeztem és szeretném, hogy a fiam is megtanulja azokat az értékeket, amivel én is több lettem. Szeretném, hogy felsőfokú tanulmányait is itt végezze, hogy érezhesse, itt van itthon. Ne kelljen elutaznia külföldre új életet kezdeni. Itt találja meg barátait, magyar, ukrán, orosz közegekben.

– Jelenleg Kárpátalján tevékenykedő vállalkozóknak tudja ajánlani a helyben maradást?

– Maradni kell! Nekem példaértékű volt az a hozzáállás, amit tapasztaltam a Szövetség közgyűlésein azoktól a mezőgazdasági vállalkozóktól, akik kifejezték a munka és szülőföldjük iránti szeretetüket. Úgy gondolom mindannyiunk számára jó az, ha itthon lehetünk. A gyermekeinket itthon kell felnevelni, mivel ha a fiatal generáció elhagyja Kárpátalját, akkor mind a helyiek, mind az Anyaország jelenlegi erőfeszítései fölöslegesek.

Rovatfelelős: Turi Ágnes

BEREG-DEZ

T R A N S C A R P A T H I A

-betonkeverők gyártása
-fémmegmunkálás
-vasöntés

Ukrajna, Kárpátalja, Beregszász, Gyár utca 36, 90202,

тел./факс: +380-3141-4-31-31, +380 95 217 65 85, email: beregdez@mail.ru

SZEMÉLYSZÁLLÍTÁS
FUVAROZÁS

ATP 12137

Ukrajna, Beregszász,
Muzsalyi út 99

tel: +380 99 295 91 99

